

KAPAK

“Amacım duvara hayat vermek”

DECOLIFE ismiyle de tanınan Brezilyalı sokak sanatçısı Andre Ruiz de Freitas, Türkiye'deki ilk kişisel sergisini açtı. Londra, Rotterdam gibi pek çok şehirde resim yapan 23 yaşındaki sanatçı, resmi sokakta öğrendiğini, duvarlara resimleriyle hayat kattığını söylüyor.

FOTOĞRAFLAR: HÜSEYİN ÖZDEMİR

FISUN YALÇINKAYA

fusun.yalcinkaya@gmail.com

Brezilyalı sokak sanatçısı
DECOLIFE, bu resmi
Milliyet Sanat için özel
olarak yaptı.

İSTANBUL, rengarenk ve hızla değişen, sıvası dökük, sprey boyalı duvarlarıyla, son birkaç yıldır sokak sanatçılarının ziyaret etmekten büyük keyif aldıkları bir şehir. Bugünlerde de genç ama tanınmış bir sokak sanatçısını ağırlıyor: Asıl adı Andre' Ruiz de Freitas olan 23 yaşındaki DECOLIFE. Brezilya'da Sao Paolo'da iki kız kardeşin arasında, bir evin bir oğlu olarak doğup büyümüş DECOLIFE'ı, ailesi suçla dolu bu tehlikeli şehirde evde tutabilmek için resim yapmaya teşvik etmiş. O da bu yolda ilerlemiş ama hiç eğitim almadan. Lisede resim dersi dahi görmeden, sokaklardan, ressam arkadaşlarından öğrendikleriyle ya da içinden geldiği haliyle resim yapıp durmuş. Eğitimi yok, elleri boyalı, tek derdi her gün biraz daha,

Sanatçının "Mind the Gap" isimli eseri.

biraz daha çok boyamak, yani tastamam bir sokak sanatçısı. Şimdi dünyayı gezerek yaptığı resimleri dört bir yana yayıyor. İstanbul durağında ise niyeti, bulabilirse birkaç legal duvar boyamak. Gelmesinin esas sebebiyse Galeri X-ist'te açtığı kişisel sergisi. İstanbul'da geçirdiği birkaç haftada boyadığı galeri duvarları, izleyicileri beklerken, biz bu arada DECOLIFE'la Sao Paolo'dan İstanbul'a yolculuğunu ve resimlerini konuştuk.

● Sokak resmine nasıl başladınız? Nereden öğrendiniz?

Beş yaşımdan itibaren her gün mutlaka çizim yapıyordum. Kaykaya binmek de en büyük tutkularımdan biriydi. Sao Paolo'da büyüdüm. Burada kaykaya binerken duvarlarda gördüğüm resimler, graffitiler çok ilgimi çekiyordu. Böylece ben de duvarlara fırça ve kalemle resimler yapmaya başladım. Her gittiğim yerde duvarlara ya da skate-parkların duvarlarına çizim yaptım. Baş-

“Polis tüm resimlerimin üstünü bana kapattırdı”

● Sokakta resim yaparken sıkıntı yaşadığınız oldu mu? Hiç tutuklandınız mı?

Evet, sorun yaşadığım oldu. Ama çok sık değil. Birkaç defa polis yanıma gelip resim yapmak için izin alıp almadığımı sordu. İzin olmadığı zamanlar, onlara yaptığım şeyin sanat olduğunu ve zarar verme amacı taşımadığımı açıklamaya çalıştım. Bir keresinde bir polise, “Benim iznim Tanrı'dan geliyor, o benim menajerim, yapmamı söyledi ben de devam etmek zorundayım,” dedim. Polis güldü ve resim yapmaya devam etmemi söyledi. Hiç tutuklanmadım. Ama bir defasında karakola götürüldüm, tüm günümü orada geçirdim ve bir ay boyunca bana sosyal hizmet cezası gibi bir ceza verdiler. Gri boya almamı söyleyip, resimlerimin hepsinin üstünü kapatturdular. Resimlerimi sildim yani. Hem de parasını kendi ödediğim gri boyalarla. Bana resim yapmayı bırakmamı söylediler. Ama tam tersi oldu. Resim yapmaya devam etmek için daha çok motive oldum ve çok daha fazla resim yaptım.

langıçta resim ya da graffiti yapmaktan çok kaykaya binmekle ilgileniyordum. Daha sonra resim esas ilgi alanım oldu. Yaşadığım mahallenin hemen her yerine farklı materyallerle resim yaptım. Hoşuma giden neyse onu yapıyordum. Hiçbir beklentim de yoktu açıkçası, kimsenin beğenip beğenmemesi umrumda değildi. Yaptığım şeyi seviyordum, duvara resim yaparken özgür hissediyordum, özgür olmak, özgürce resim yaparak büyümek hoşuma gidiyordu. Sanat eğitimi almadım, lisede sanat dersine bile almadım. Ne yaptysam kendi kendime öğrendim. Zaman içinde sokak ressamlarıyla tanıştım ve bana çok faydaları dokundu. Şimdi eğer resim yapmıyorsam vaktimi mutlaka yeni sanat eserlerini görerek geçiriyorum.

● Profesyonel olarak resimle uğraşmaya ne zaman başladınız? Ailenizin tepkisi ne oldu sokak resmi yapmanıza?

Faturalarımı ödemek için mekanik en-

“İstanbul resimlerime yenilik katacak”

● İstanbul'da resimlerinizi galeri ortamında sergiliyorsunuz. Sokaktan galeriye taşınmak nasıl bir durum sizin için?

İstanbul'a gelmek şahane bir duygu. Yeni bir şehirle tanıştığım için çok heyecanlıyım. İstanbul'un resimlerime yeni şeyler katacağına eminim. Galeride sokakta kullandığım dilin aynıını kullanıyorum. Farklı bir çalışma yapmıyorum. Bana göre sokaktan farkı oraya gerçekten benim eserlerimi görmek isteyenlerin gelecek olması. Galeride eserlerimi sergilemek tamamen farklı bir izleyici kitlesine hitap etmek anlamına geliyor. Sanatımı onlarla konuşmak için sabırsızlanıyorum. Ayrıca şehirde dolaşım stencil, tag ya da stickerları arayacağım.

düstrisinde çeşitli küçük işlerde çalıştım. Çoğunlukla resimden para kazanmıyordum çünkü. Yıllar içinde sanata daha fazla vakit ayırmaya başladım. Başlangıçta ne yaptığım belli değildi, ben de emin değildim. Ailem de biraz mesafeli yaklaştı resim işine. Riskliydi elbette. Ama nasıl hissedersen öyle davranıyordum. Soranlara, “Hayallerimin peşinden gidiyorum,” diyordum. Tüm aileler oğullarını mutlu görmek ister. Ben de aileme ne kadar mutlu olduğumu her fırsatta gösteriyordum. Bu yüzden onlar da tüm kararlarımda beni destekledi. Hiçbir zaman alkole ya da uyuşturucuya bulaşmadım, bu da onlara yetiyordu.

● Sokakta olmanın, sanatınızı sokakta sürdürmenin sizin için önemi nedir?

Benim için önemi unutulmuş, önemsiz, pis bir duvara yeniden hayat vermek ve oradan geçtiğimi hissettirmek. Sanat mekânına giren bir izleyicinin ilgisi zaten resim üzerinedir, başka yere bakmaz. Ama sokak başka bir dünyadır, dikkatiniz dağıktır, etrafta resim var mı diye bakmazsınız. Bu yüzden oradaki bir resmin dikkat çekmesi daha önemlidir. Ayrıca tehlikeli yerlere resim yaptığım da oldu. Hızlı ve gizli şekilde resim yapmak, başka hiçbir sanatçının yaşayamayacağı bir his... Bu hissi çok seviyorum. Ayrıca sanat izleyicisi olmayan insanların resimlerimi her gün geçtikleri yolda görmeleri de çok güzel. İnsanlardan, “Yaşadığımız yere hayat kattığın için teşekkürler,” cümlesini duydum. Amacım kötü bir gün geçiren birinin resmisi sokakta görüp önünde birkaç dakika durması ve kendini iyi hissetmesi. Hâlâ nasıl daha çarpıcı resimler yapacağımı öğrenmeye devam ediyorum.

● Hip-hop ve sokak kültürüyle ilişkiniz nasıl?

Hip-hop kültüründen geldiğimi söyleyemem ama kesinlikle ilgimi çekiyor. Kayak da sokak kültürünün bir parçası... Yer-

Sanatçının
“Not Just a Dream”
adlı eseri.

“Benim için sokak resminin önemi unutulmuş, pis bir duvara yeniden hayat vermek ve oradan geçtiğimi hissettirmek. Sanat mekânına giren bir izleyicinin ilgisi zaten resim üzerinedir, başka yere bakmaz. Ama sokak başka bir dünyadır.”

altı kültürüyle ve bu kültürden insanlarla tanışmak benim için büyük keyif. Bana hemen her şey ilham veriyor. Çizim yapmanın Tanrı'dan bir lütuf olduğuna inanıyorum. Spirüel dünyam da benim için çok önemli.

● Brezilya'da sokak sanatına ilgi nasıl?

Brezilya'da 'sokak sanatı' tabirini kullanmıyoruz. İçeriğinin ne olduğuna bakmaksızın sadece 'graffiti' diyoruz. Bir de tabii Brezilya'ya özgü sokak sanatı olan ve çok yüksek binalara tırmanarak illegal biçimde yapılan ve graffitiden farklı daha basit bir kaligrafi kullanılan 'Pixaço' sanatı var. Bu bir bağımlılık gibi, yapmaya başlayan ve tadım alan bırakamıyor. Sao Paolo sokakları bunlarla dolu. Baktığımızda dev bir not defterinin içinde yürüyor gibi hissedebilirsiniz.

Sanatsal yönü zayıf olmakla birlikte bu tarzda çalışanlar, kendi aralarında daha yükseğe, daha zor çıkılabilen binalara 'Pixaço' yapmak için yarışıyor. Graffitiye göre çok daha zor bir tarz. Ben bir süre denedim ama sonra graffitinin benim için daha uygun olduğuna karar verdim.

● Neden DECOLIFE ismini seçtiniz?

İlk başlarda sadece DECO olarak imza atıyordum. Bu çocukluktan beri benim takma adımdır. Sonra LIFE olarak imza atmaya başladım, insanlar işlerimi böyle tanıdı. Bir süre sonra ismimi saklamak istemedim, herkesin beni bildiği takma adımla, sokaktaki imzama birleştirdim ve adım DECOLIFE oldu. MS

Galeri X-ist/ Bitiş Tarihi: 21 Aralık/
(0 212) 291 77 84